

17. Odpoveď riaditeľa Národného bezpečnostného úradu R. Konečného na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky S. Vorobelovej podanú 10. februára 2023 vo veci blokovania, obmedzovania a cenzurovania online priestoru spolupráce NBÚ so súkromným a mimovládny sektorom

**NÁRODNÝ
BEZPEČNOSTNÝ
ÚRAD**

Roman Konečný
riaditeľ

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 21-03-2023		
Číslo spisu: 72621-PI-1/2023		
Listy: 1	Prílohy: 2	
RZ	ZH	LU

Bratislava 16. marca 2023
Č.: 01746/2023/KÚ/OK-014

Vážená pani poslankyňa,

v prílohe osobného listu Vám posielam odpoveď na Vašu interpeláciu, ktorá bola Národnému bezpečnostnému úradu doručená 17. februára 2023.

S úctou

Vážená pani
Slavěna Vorobelová
poslankyňa
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

1. Dochádza, resp. dochádzalo k blokovaniu, obmedzovaniu alebo cenzurovaniu online priestoru vyplývajúceho z akýchkoľvek činností a opatrení realizovaných NBÚ? Ak áno, na základe akých kritérií (podrobný zoznam posudzovaných kritérií) a koho požiadaviek (podrobný menný zoznam s menami a názvami subjektov) NBÚ prijíma, resp. prijímal opatrenia smerujúce k zjavnému odstraňovaniu ústavou garantovaného práva slobody myslenia, slobody prejavu a práva vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu? Ak áno, eviduje NBÚ žaloby za porušovanie práv, ktoré sa stali objektom zásahu zo strany NBÚ a koľko takýchto žalôb je?

Národný bezpečnostný úrad podľa § 5 písm. ag) zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v zmysle zákona č. 55/2022 Z. z. rozhoduje o blokovaní škodlivého obsahu alebo škodlivej aktivity, ktorá smeruje do kybernetického priestoru Slovenskej republiky alebo z kybernetického priestoru Slovenskej republiky (ďalej len „blokovanie“) a zabezpečuje vykonanie tohto rozhodnutia alebo vykonáva blokovanie na základe žiadosti.

Rozhodnutia o blokovaní vychádzali z podkladov bezpečnostných zložiek štátu združených v Národnom bezpečnostnom analytickom centre (NBAC) v pôsobnosti Slovenskej informačnej služby.

Pojem „obmedzovanie alebo cenzurovanie online priestoru“ nie je v právnych predpisoch v gescii úradu upravený, a preto sa ani v žiadnych činnostiach úradu uvedené nemôže, s poukazom na čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, realizovať alebo akokoľvek vykonávať, pričom v zmysle čl. 26 ods. 3 Ústavy SR sa cenzúra zakazuje.

Každý právny predpis (aj zákon o kybernetickej bezpečnosti) je zložený zo súboru navzájom súvisiacich všeobecne záväzných noriem vyjadrených formou autoritatívne stanoveného textu prijatého v legislatívnej procedúre a je teda výsledkom normotvornej činnosti a zároveň zodpovedá základným kritériám, vrátane súladu s právnym predpisom vyššej právnej sily, v tomto prípade v súlade s Ústavou SR. Je teda nepochybné, že zvyšná časť položenej otázky (*opatrenia smerujúce k zjavnému odstraňovaniu ústavou garantovaného práva slobody myslenia, slobody prejavu a práva vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu*) je z pohľadu právneho poriadku SR nenáležitá.

Ku 15. marcu 2023 eviduje Národný bezpečnostný úrad jednu správnu žalobu voči rozhodnutiu o blokovaní.

2. Nachádza sa Slovenská republika a bezpečnosť jej občanov v akomkoľvek ohrození v dôsledku kybernetickej a informačnej vojny? Ak áno, o aké konkrétne ohrozenie sa jedná, od akých subjektov tieto ohrozenia plynú (podrobný zoznam všetkých nepriateľských subjektov, vrátane krajiny pôvodu a s odôvodnením hroziaceho nebezpečenstva priradeného k jednotlivým subjektom)?

Slovenská republika je v neustálom ohrození v kybernetickom aj informačnom priestore zo strany štátnych aj neštátnych aktérov, čo pravidelne konštatujú vo svojich výročných správach všetky bezpečnostné zložky štátu.

Otázky ohľadom bezpečnosti SR a jej občanov je z pohľadu kompetenčného rozdelenia pôsobností orgánov verejnej moci potrebné adresovať ministerstvu obrany a/alebo ministerstvu vnútra.

3. Prebehlo v minulosti blokovanie, obmedzovanie alebo cenzurovanie online priestoru zo strany NBÚ, alebo na základe požiadaviek NBÚ, adresovaných jednotlivým prevádzkovateľom alebo poskytovateľom online priestoru (tuzemským aj zahraničným) z dôvodu vyššie spomínanej kybernetickej a informačnej vojny? Ak áno, o aký obsah sa jednalo a aký subjekt bol objektom

zásahu zo strany NBÚ a akého prevádzkovateľa alebo poskytovateľa online priestoru sa zásah zo strany NBÚ týkal?

Národný bezpečnostný úrad vydal štyri rozhodnutia o blokovaní škodlivej aktivity, resp. škodlivého obsahu podľa §27b zákona o kybernetickej bezpečnosti na základe podkladov z NBAC voči nasledovným subjektom: hlavnespravy.sk; hlavnýdennik.sk; infovojna.sk; armadnymagazin.sk.

4. Prebieha k aktuálnemu dátumu blokovanie, obmedzovanie alebo cenzurovanie online priestoru zo strany NBÚ, alebo na základe požiadaviek NBÚ, adresovaných jednotlivým prevádzkovateľom alebo poskytovateľom online priestoru (tuzemským aj zahraničným) z dôvodu vyššie spomínanej kybernetickej a informačnej vojny? Ak áno, o aký obsah sa jedná a aký objekt je objektom zásahu zo strany NBÚ a akého prevádzkovateľa alebo poskytovateľa online priestoru sa zásah zo strany NBÚ týka?

Rozhodnutia o blokovaní na vyššie uvedené subjekty boli vydané na dobu určitú do 30.06.2022.

Súčasná podoba legislatívy neumožňuje vykonávanie blokovania podľa § 27b zákona o kybernetickej bezpečnosti, pretože jeho platnosť vypršala 30. septembra 2022.

5. Spolupracuje NBÚ pri činnostiach smerujúcich k blokovaniu, obmedzovaniu, alebo cenzurovaniu online priestoru so súkromným a mimovládny sektorom? Ak áno, o aké subjekty sa jedná a o akú spoluprácu sa jedná (podrobný zoznam subjektov súkromného a mimovládneho sektoru, vrátane dĺžky, rozsahu a predmetu spolupráce a výšky odmeny v eurách za poskytované služby)?

Nie. Rozhodnutia o blokovaní vychádzali výlučne z podkladov bezpečnostných zložiek štátu združených v Národnom bezpečnostnom analytickom centre (NBAC) v pôsobnosti Slovenskej informačnej služby.

6. Adresoval NBÚ od roku 2020 požiadavku na blokovanie, obmedzovanie alebo cenzurovanie online priestoru prevádzkovateľovi online sociálnej siete Facebook (dnes Meta Platforms, Inc.) poskytovanej týmto prevádzkovateľom na území Slovenskej republiky? Ak áno, o aké účty tejto online sociálnej siete a aký obsah sa jedná (zoznam predmetných účtov, vrátane toho, kto určil potrebu blokovania, obmedzovania alebo cenzurovania týchto účtov)?

Nie. Úrad vydal rozhodnutia o blokovaní výlučne voči subjektom uvedeným v odpovedi na otázku č. 3.

7. Ak dochádza k blokovaniu, obmedzovaniu, alebo cenzurovaniu online priestoru vyplývajúceho z akýchkoľvek činností a opatrení realizovaných NBÚ, tak ktorí zamestnanci NBÚ sú zodpovední za realizáciu činností smerujúcich k blokovaniu, obmedzovaniu a cenzurovaniu online priestoru (menný zoznam zamestnancov)?

Súhrnné alebo čiastkové kontaktné údaje alebo súhrnné alebo čiastkové údaje o zaradení príslušníkov Národného bezpečnostného úradu sú utajovanou skutočnosťou na zozname utajovaných skutočností NBÚ v súlade s § 8 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane utajovaných skutočností č. 215/2004 a v súlade s nariadením vlády Slovenskej republiky č. 216/2004.

Činnosť úradu súvisiaca s výkonom kompetencie podľa § 27 zákona bola opakovane predmetom kontrolnej činnosti Osobitného kontrolného výboru Národnej rady na kontrolu činnosti Národného bezpečnostného úradu a pri výkone tejto kontrolnej činnosti nebolo zistené porušenie zákona.